

OBSAH

Předmluva paní starostky	11
Uvedení	13
O podchotucké krajině a pokladu z lužického hradíště	18
<i>Loučeňský hřbet – Oškoobrň – Chotuc – Stopy pravěkého osídlení – Archeologické nálezy Jana Renče a Antonína Stiftera – Sídlní objekty únětické, lužické a halštatské kultury – Halštatské hradíště na Chotuci – Lužické hradíště u Studec – Nález zlatého pokladu</i>	
Magická návrší, keltské svatyně a báje o Chotuci	21
<i>Stopy Keltů a prvních Slovanů – Hrad Kuncberk a pověsti o něm – Tvorba barokní krajiny pod Chotucem – Názyv Chotuc a Oškoobrň – Pověsti o Chotuci – Mystéria svatojánské noci – Velikonoční poklad – Zjevení sv. Trojice – Žižkův dub</i>	
Nejstarší osady a pověsti ze Svatojiřského lesa	27
<i>Obce Jizbice, Loučeň, Rožďalovice, Sovenice, Vestec, Všechlapy na listině z roku 1223 – Erbovní pověst Košíků z Lomnice – Svatojiřský les – Pověst o klášteře sv. Jiří – Zemská stezka pražská a žitavská – Zájezdni hospody – Názyv lesních částí – Památné stromy – Bažiny a rybníky – Lesní strážidla – Vojské tábory – Báchorky o houbách – Sběr hub – Znalost lesa – Pytláci</i>	
O záhadném Lutoborovi a podivuhodném jménu Mcely	33
<i>Zakládání osad – Názyv podle udřených lidí – Výklady názvu Mcely a jeho historické podoby – Listinný doklad z roku 1252 – Rytíř Lutobor ze Mcel – Rozsah původní osady – Nejstarší cesty – Zdroje vody – Hledání tvrziště</i>	
O gotickém svatostánku, původní vesnici a nejstarší pluzině	40
<i>Doklad o kostelu z roku 1352 – 14 farářů – Feudální majitelé – Petr z Michalovic – Jména nejstarších osadníků – Kanovníci Vyšehradské kapituly – Strídání farářů – Místní svobodníci – Mika ze Sovenic – Leonard ze Mcel – Rozdělení obce mezi dva feudály – Kostel – Vinice – Chmelnice – Pověsti o kostelu – Stádníště – Blato – Úhoření a pastviny – Ouholina – Odvodňování mokřin – Názyv polí – Nejstarší orná půda – Starodávná úseková pluzina – Mýcení lesa</i>	
O lidu dvojí víry a kališnické vládě Kříveckých z Ronova	46
<i>Otta z Bergova – Křívečtí z Ronova – Poplužní dvůr r. 1610 – Úvahy o druhém kostele – Jiří Křívecký z Ronova – Valdštejnové a jejich konfiskáty</i>	
Třicetiletá vojna a záhada velkého ohně	49
<i>Válečné útrapy – Rozdílné zápisy o požáru obce – Průběh velkého ohně – Pátrání po ohněstrůjci – Nalezení žháře Jiřího Klepáče – Rehabilitace mcelských Kloučků – Přelítí nového zvonu – Vypálené a vylidněné okolí – Obtížná obnova kostela – Příchod nových osadníků – Původ příjmení Petrtyl – Nápis y výzdoba zvonu – Dokončení obnovy kostela – Existence zámku Valdštejnů – Osoby mcelských kantorů</i>	
O jediné víře, obtížné robotě, selských gruntech a osedlých sousedech	56
<i>Počátky rekatolizace a protireformace – Tajní evangelici – Obnova farnosti a výstavba fary – Nejstarší rody – Noví osadníci – Číslování domů – Živelní pohromy – Robotní povinnosti – Nevolnická závislost – Omezování roboty – Farní desátky – Letník a železná kráva – Dětská úmrtnost – Porodní báby – Dědické zvyklosti – Plnoletost a právní způsobilost – Převody gruntů – Vojské služby – Dělení statků – Výroční soudy – Trestní delikty</i>	
Skutky nových katolických pánů	64
<i>Valdštejnové – Vznik prvního zámku – Hrabě Karel Bathiany – Clam-Gallasové – Baron Jakub Wimmer – Baron Jan Filip Wessenberg – Kapitalistické podnikání – Chov ovcí – Výroba lihu, cíhel, potaše – Lisování oleje – Těžba stavební opuky a šterku – Nový poplužní dvůr – Kontribuční sýpka – Válečný rok 1813 – Neúrody a živelní pohromy – Sousedská svépomoc – Počátky zemědělského úvěru – Lesní hospodářství – Panští myslivci</i>	

Nový zámek pro syna dětenického barona a rozvoj osady 70
Nový zámek, cihelna a 16 služebních domků – Využití námezdní práce poddaných – Zděné budovy v obci – Náhle úmrtí zámeckého pána

O nechtěné revoluci, vykoupené robotě a konci starých časů 72
Požadavky poddaných venkovanů – Obavy studeckého rychtáře – Vyhlášení ústavy – Revoluční zmatky – Mcelská „mobilizace“ – Křineční „hrdinové“ – Apatie venkovanů – Volby do zemského a říšského sněmu – Odběr tisku – Odmítání a zrušení roboty – Výkup z feudálních břemen – Zemědělské inovace – Vyšší zdanění – Obecní samospráva – Sociální rozvrstvení – První starosta a jeho následovníci – Slasti a strasti volených zastupitelů – Okresní úřady

Vidění tří děvčátek aneb Příběh mcelského zázraku 82
Leták z roku 1892 – Účast Josefa a Boženy Němcových – Farní rukopis – Mykologické podněty – Psychiatrické experimenty – Agilní farář Renner – Náboženská tolerance – Zázračná Madona – Mariánský kult – Trojice dívek – Rodinná zázemí vizionáře – První vidění, nebo nevinná dětská hra – Královna nebes – Setkávání v domku na peci – Divčí rivalita – Pozdní zapojení Plaché – Příliv poutníků – Kritické hlasy – Podnikatelské záměry – Svatá nemoc – Hoffmannské kapky – Pasivita faráře Rennera – Hysterické výstupy dívek – Zámecký olej – První úřední zákaz – Rozdělení dívek – Aktivita Plaché na strýcově faře – Absence vidění – Jarmareční scény – Druhý úřední zákaz – Lékařské vyšetření dívek – Azyl na osenické faře – Záznam události – Dozvuky v lesní interanci – Osudy dívek – Autentické evropské zázraky – Biskup Hille – Snahy o úřední šetření – Rozpacité připomínky – Pragmatické zapomení – Trvalé podněty a otázky

O spěchu při dostavbě zámku a vesnici téměř střediskové 102
Nový majitel velkostatku hrabě Filip Boos-Waldeck – Uspěchaná dostavba zámku r. 1863 – Bourání západního křídla r. 1903 – Svatba prince Ericha Thurn-Taxisse s hraběnkou Gabrielou Kinskou – Zámecká parní vodárna – Obecní studně – Zámecký a obecní vodovod – Zámecké křtiny, svatby a pohřby – Náhle prodej velkostatku – Výstřední dětenický bratranec – Liebscherova veduta – Úpravy veřejných prostranství – Hraběcí oratoř – Zámečtí páni v podzámčí – Budování parku – Přeměna ovčína v hospodářský dvůr – Parní mlýn – Pobyt rodiny mladého Josefa S. Machara – Macharovy vzpomínky – Učitel Josef Svoboda – Tanec polka – Báby bylinné a porodní – Místní mršníci – Burzovní spekulace a krach 1873 – Rolnické akciové cukrovary – Arcibiskup František Kordač – Nové varhany a zvon Kateřina – Dlouho odkládaná přístavba kostela – Okenní vitráže – Malíř Cyril Bouda

O špatném placeném vzdělávání 111
První doklad o škole – Vzdělávací reformy státu – Mcelští analfabeti – První mcelští kantoři – Školní jednotřídka – Učitel Matěj Pummer – Obživa učitele – Farní škola – Učitelé z rodu Macálů – Žalostné podmínky výuky – Nová jednotřídka pro 140 žáků – Marné žádosti o druhého učitele – Výuka na dvě směny – Učitel Josef Svoboda – Druhá třída ve školní chalupě – Příjmy učitele a jeho pomocníka – Stát versus obce – Snahy o stavbu nové školy – Roky odkladů a výmluv – Provizorní přístavba třetí třídy – Váhavé přípravy – Rychlá a úspěšná stavba – Řídící učitelé Suchánek, Roubiček, Kryspin a Pátek – Výuka základů ovocnářství – Čtvrtá třída r. 1919 – Městská škola na Loučeni r. 1924 a odpor proti ní – Mateřská školka – Uzavření školy

O zámeckých pánech s jezevcem v erbu 118
Prodej statku Mcely – Princ Hugo Maximilián Thurn-Taxis – Ve viru podnikání – Velkorysé dopravní projekty – Vysoké zisky, výdaje i ztráty – Zadlužení a nucená správa – Princ Alexander Jan Vincenc a jeho zájmy – Rozmařilá domácnost na zámku Mcely – Podkoni Fletcher – Kulturní zájmy a kontakty prince a jeho ženy Marie – Návštěvy humoristy Marka Twaina a básníka Rainera M. Rilka – Sanace dluhů a hospodářské aktivity na velkostatku – Pozemková reforma a rozprodej rodného stříbra – Africká lovecká dobrodružství a permanentní milostné avantýry stárnoucího prince – Úspěšná opatření – Obtížná pozice prince Luigiho della Torre e Tasso jako správce zadlužené pozístatosti

O mašinkách vlkavského cukrováru 123
Ukřivdné Čachovice – Nenasytný cukrovar – Pronájem dvorů na Podchotucku – Projekt parní řepné malodráhy – Potíže s výstavbou – Lokomotivy Ronov a Vlkava – Provozní slasti a strasti – Dopravní nehody – Lokomotiva Studce – Konkurenční boj s cukrovarem Rožďalovice – Prodloužení malodráhy do Mcel a Mečiře – Dobrodiní pro řepaře – Poválečný prodej malodráhy – Letovisko Loučeň – Rekreační areál Jívák – Služby pro muniční skladiště – Požár cukrováru – Vleklé

soudní spory – Zánik malodráhy – Osudy lokomotiv – Filmové vzkříšení nepravé Vlkavy – Řepné malodráhy v Polabí – Cyklostezka Taxis – Pozůstatky malodráhy

Mcelský případ aneb

Kterak se pantátové málem zapletli do protistátní činnosti 131

Iniciativní František Šmelhaus – Jmenování knížete Hugo Thurn-Taxisse čestným občanem Mcel – Halasná selská jízda a její dozvuky – Odložení Mcelského případu

O podnikání na statku Mcely a zámeckém sídle loučenských následníků 133

Rozšíření cihelny – Velkostatek vysazuje švestky – Rozvoj ovocnářství v obci – Sušárna a povídánína velkostatku – Štěpařské živnosti – Mrazivá katastrofa r. 1929 – Selské sušárny – Zahradník Matoušek – Ovocnář Nápravník – Zklamání z pozemkové reformy – Rodinné domky Na Čtvrtích – Využití zámku – Založení parku – Zánik západního křídla r. 1903 – Rodinné sídlo prince Ericha a jeho netradiční zájmy – Poslední majitel zámku a velkostatku – Znárodnění majetku a zánik zámeckého sídla – Oběti kolektivizace – Motocyklový konstruktér František Koch

O zlatém dnu mcelských řemesel 137

Nejstarší doklady řemesel – Kováři – Hospody – Ostatní řemesla a jejich rozvoj – Vznik cechů v polovině 19. století – Růst počtu obyvatel

O požárech, pyrofobii, hasičském sboru a dalších spolicích 141

Požáry v obci – Požární pojištění – Hromosvody – Sbirky na pohořelé – Hasiči – Hasičská zbrojnice – Podpůrné spolky – Politické strany – Divadelní ochotníci – Tělovýchovná jednota Sokol

O vytoužené poště a nechtěné elektřině 146

Historie pošty Loučeň – Pošta Mcely – Telefon a telegraf – Oddalování elektrifikace – Elektrifikační fond – Elektrický mlýn – Místní cihelna – Projekt pily

O životních obzorech, názorech a možnostech 151

Majetkové a sociální rozvrstvení – Starousedlíci – Cesty a silnice – Poutě do Palestiny – Děkan Otta – Krajané ve světě – Vilém Polák – Osobní doprava – Narcis Podsedník – Legionáři – Nový zvon – Životní styl – Bydlení a stravování – Lidová mluva – Stavební materiály – Kulturní památky – Lidová architektura – Zvyky a obyčeje

Autorova cesta k rodovým kořenům 164

Nekončící příběhy aneb Závěrečné slovo autora 171

Mcelští rychtáři, starostové a představitelé obce 172

Mcelští faráři a duchovní správci 173

Mcelští muži na frontách první světové války 1914–1918 174

Použité prameny a literatura 176

Obrazová příloha

PR přílohy

Obsah příloženého DVD:

Fotogalerie ze života v obci Mcely během posledních let: Pohledy na obec z ptací perspektivy – Rozvoj obce: kanalizace, vodovod, údržba, účast v soutěžích – Školství – Obecní knihovna – Církevní památky – Farář Rudolf Zimandl – Zámek – Spolky a společenský život: Červený kříž, hasiči, rybáři, tělovýchovná jednota, sbor pro občanské záležitosti – Oslavy 750. let obce – Významné události v obci od konce 19. století (rybář z kroniky). Zpracovala kronikářka obce Mcely PhDr. Viola Kopřivová.

Publikované články autora: Zapomenutý pobyt spisovatele Marka Twaina v Praze a na zámku Loučeň – Zapomenuté regionální oběti války s Maďary z roku 1919 (hledání hrobu Josefa Kocha ze Mcel)

Nepublikované články autora: O loučenském levobočkovi (bouřlivý život prince Rudolfa Thurn-Taxisse) – Abatyše Mlada a zaniklá obec Mladá

Plány a mapy: Nejstarší plán katastru obce Mcely z roku 1842 – Mapa velkostatku Dobrovice, Loučeň, Mcely a Vlkava prince Alexandra Thurn-Taxisse z roku 1904

Tiskové reklamní materiály Chateau Mcely